

2018

SANSKRIT

(General)

Paper : 5.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া যি কোনো দুটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Present a discussion on the salient features
of any one of the dramas of Bhavabhūti.

ভৰভূতি বিৰচিত যি কোনো এখন নাটকৰ সাধাৰণ
বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।

(b) Prepare a note on the dramas of Kālidāsa.

কালিদাসৰ নাটকসমূহৰ বিষয়ে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ।

(c) Write what you know about Sanskrit fable literature with special reference to *Hitopadeśa*.

‘হিতোপদেশ’ গ্ৰন্থৰ বিশেষ উল্লেখৰে সংস্কৃত গল্প-সাহিত্যৰ বিষয়ে কি জানা, লিখাঁ।

(d) “बाणोच्छिष्टं जगत् सर्वम्।”

Bring out the truth of the said statement with special reference to the content of prose-romances of Bāṇabhaṭṭa.

বাণভট্টৰ গদ্য-কাব্যৰ আধাৰত উক্ত বাক্যশাৰীৰ সত্যতা নিকপন কৰাঁ।

2. Write a short note on any one of the following : 5

তলত দিয়া যি কোনো এটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ :

(a) कादम्बरी

(b) वासवदत्ता

(c) स्वप्नवासवदत्तम्

3. Answer the following as directed : 1×5=5

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Write the name of one drama of Bhāsa based on the story of the *Mahābhārata*.

ভাসে ৰচনা কৰা ‘মহাভাৰত’ৰ ওপৰত আধাৰিত এখন নাটকৰ নাম লিখাঁ।

(b) Write the name of one Khaṇḍakāvya written by Kālidāsa.

কালিদাসে ৰচনা কৰা এখন খণ্ডকাব্যৰ নাম লিবাঁ ।

(c) Who is the author of *Hitopadeśah*?

‘হিতোপদেশ’ৰ ৰচক কোন ?

(d) *Mahāvīracaritam* is a drama written by Śūdraka.

(Rewrite the sentence correctly)

‘মহাবীৰচৰিতম্’ শূদ্রকে ৰচনা কৰা এখন নাটক ।

(বাক্যটো শুদ্ধ কৰি লিবাঁ)

(e) Who is the author of *Daśakumāracaritam*?

‘দশকুমাৰচৰিতম্’ৰ ৰচক কোন ?

4. Describe the glory of ancient Kāmarūpa as depicted in the *Satī Jaymatī Kāvya*. 10

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত বৰ্ণিত ধৰণৰে পুৰণি কামৰূপৰ গৌৰৱৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰাঁ ।

Or / অথবা

Prepare a note on the content of the First Pravāha of the *Satī Jaymatī Kāvya*.

‘সতী জয়মতী’ কাব্যৰ প্ৰথম প্ৰবাহৰ কথাবস্তুৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ ।

5. Translate any one of the following :

5

उक्तं दिवा वि कोनो अक्कि अनुवाद कर्वा :

(a) अथ सुरपतिरस्या ज्ञातवान् वै समस्तम्
निजजननकुलस्य स्वर्गिणः संदिदेश।
अधिकुरुत कुलीना मर्त्यजन्म प्रगृह्य
नियतिनटनमञ्चं कामरूपप्रदेशम्॥

(b) शतशरदमतीत्य पार्थिवः सिंहवीर्यः
सुरसदनमयासीद्भक्तिमान् शाक्यसिंहे।
शिशिरकमलतुल्यं सर्व्वसारैर्व्विहीनं
यत इह नरदेहं कालदण्डैर्व्विदीर्णम्॥

6. Explain any one of the following :

5

उक्तं दिवा वि कोनो अक्कि व्याख्या कर्वा :

(a) घटकनरकवाणा नारकेयः सुधन्वा
कमतनृपतिमुख्या राजवृन्दा वरेण्याः।
भरतजनपराज्ये भारते ख्यातवीर्या
मणिमरकतचित्रां कामभूमिं शशासुः॥

(b) अविजयत ततोऽसौ भूमिपालो विजिष्णु-
र्बहुनरपतिवर्गान् कामपीठे प्रसन्नान्।
युवकयुवतिमुख्या बालवृद्धप्रवीणा
धवलितयश ऊचुस्तस्य चात्रप्रदेशे॥

7. Fill in the blanks :

1×5=5

খালী ঠাই পূৰণ কৰাঁ :

শুভতনয়সমূহা আবিৰাসন্ জনন্যা:।

বিমলসলিলধন্যো _____ সুপুত্র:

_____ শোভতেঃঘ্যাপি ভূমৌ ॥

8. Answer any one of the following questions :

5

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Mention two powerful kings of ancient Kāmarūpa as noted in the *Satī Jaymatī Kāvya*.

‘সতী জয়মতী’ কাব্যখনত বৰ্ণিত পুৰণি কামৰূপৰ দুজন শক্তিশালী নৃপতিৰ বিষয়ে লিখাঁ।

(b) Present a brief picture of the marriage ceremony of Gadāpāṇi and Jaymatī as stated in the *Satī Jaymatī Kāvya*.

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত প্ৰাপ্ত বৰ্ণনা অনুসৰি গদাপাণি আৰু জয়মতীৰ বিবাহ উৎসৱৰ সংক্ষিপ্ত ছবি এখন দাঙি ধৰাঁ।

9. Elucidate the idea contained in the following : 2+2=4

তলৰ উক্তি সমূহৰ ভাৱ-সম্প্ৰসাৰণ কৰা :

(a) জ্ঞানলব্ধুৰ্বিদ্ধং ব্ৰহ্মাঃপি নরং ন রঞ্জয়তি।

(b) सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम्।

10. Quote from your memory the verses from the *Nītīśataka* in which the poet (a) points out the permanent ornament of a man and (b) speaks of the beast without tail and horn. 2+2=4

‘নীতিশতক’ত কবিয়ে (a) পুৰুষৰ চিৰস্থায়ী অলঙ্কাৰৰ বিষয়ে আৰু (b) নেজ আৰু শিঙবিহীন পশুৰ বিষয়ে উল্লেখ থকা শ্লোক দুটা মুখস্থ লিখা।

11. Prepare an exhaustive discussion on the importance of moral teachings of the *Nītīśataka* in present society. 10

বৰ্তমান সমাজত ‘নীতিশতক’ৰ নীতিশিক্ষাবোৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে এটি বিশদ আলোচনা প্ৰস্তুত কৰা।

Or / অথবা

Write an introductory note on the *Nītīśataka* and its author.

‘নীতিশতক’ গ্ৰন্থখন আৰু ইয়াৰ গ্ৰন্থকাৰৰ বিষয়ে এটি পৰিচয়াত্মক টোকা লিখা।

12. Fill in the blanks :

2

शमी ठई प्रबण कवाँ :

वरं _____ भ्रान्तं वनचरैः सह।

न मूर्खजनसम्पर्कः _____ ॥

★ ★ ★